

Árjegyzék

Újságok, lapok, papírok, stb.

egyéb

fillér.

4 kor.

veres

óker-

egyéb

nyosan

elések

ak.

Gépiárja

Telefonsz 44

1568-33

és Előleg-

felszámó-

2-ikén tar-

ván, a ke-

értelmében

hitelezőit,

agybecske-

mint Rész-

álló köve-

nyesítsék.

gatóság.

OFF

EA a világon

MAX

3-70

16-150 ló-

erőig

és

megbízható

met biztosít

Üzemköl-

tségek

fil. Alap-

zavartalan

l - Penzi-

ri felügye-

lőkül. Egy

kezesi köz-

szabvány

tesen.

ARSA

0. szám.

ök

ltak.

adott

tól.

meg-

lasági

gép-

y pa-

70.

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek, Zápolya-u. 1.,
ahová alap szerkesztésért illető
minden közlemény intézendő

Kiadóhivatal:
Pletz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-u. 1.
ahová a hirdetések, az előfizet-
ések és a lap szétküldésére
vonatkozó feladatok inté-
zendők.
Telefonszám 22.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 K.
Félévre ——— 12 K.
Negyedévre ——— 6 K.
Egy hónapra ——— 3 K.
— Egyes szám ára 3 fillér. !

Hirdetések
A kiadóhivatalban fogadhat-
nak el. Azonkívül az összes
hirdetési irodákban.
Megjelenik vasár- és ünne-
pnapok kivételével mindennap
éjféltől 5 óráig. mmw us

Nagybecskerek, 1913.

XLII. évfolyam 15. szám.

Hétfő, január 20.

Felhívás előfizetésre.

Az új esztendő beköszöntésével a Délvidék legrégebb magyar lapja a „Torontál” negyvenkettedik évfolyamát kezdi meg.

Ez a közel félszázados múlt a lap erejét, olvasóközönségének szeretetét és bizalmát tanúsítja, amiért is nincs szükségünk nagyhangu szölamokkal a közönség elé állni, hanem egyszerűen fölkerjük, hogy előfizetésével továbbra is támogassa lapunkat.

Lapunk eddigi hagyományaihoz híven a liberális haladás buzgó munkása marad továbbra is s gyors, pontos és hű hirszolgáltatást nyújt a közönségnek.

Előfizetési díj:

Egész évre 24 kor.
Félévre 12 kor.
Negyedévre 6 kor.
Egy hónapra 2 kor.

A „Torontál” szerkesztősége
és kiadóhivatala.

Új felvonás előtt.

— Politikai munkatársunktól. —

— jan. 20.

A karácsonyi szünet nemsokára véget ér. A jövő hét elején újra felgördül a függöny és a politika nagy színjátékának új felvonása következik.

Ezt a felvonást a választójogról lehetne elnevezni. A kormány a múlt év utolsó napján betérjesztette javaslatát. A jövő héten a képviselőház megválasztja azt a bizottságot, mely a javaslatot tárgyalásra készíti elő. Azután az ország színe előtt törvény lesz belőle.

Az ellenzéki sajtó ugyan azt hirdeti, hogy országszerte nagy az ellenvélemény a kormány javaslatára miatt. Tények azonban nem támogatják ezt az ellenzéki állítást. A munkapártból, dacára a koalíció soraiban hangoztatott nagy szecceszíziós hajlandóságoknak, alig féltucat ember lépett ki. Jóformán kevesebb, mint amennyit a választójog kérdése miatt az ellenzéki sorok vesztek.

A közvélemény pedig szintén megnyugvással fogadja a kormány javaslatát. Ha itt-ott vannak is egynémely aggodalmak, ezek is megoszlanak a radikálisabb és a mérsékelt felfogás között és így ezek is azt bizonyítják, hogy a kormány tervezete a böles középúton jár. Egyébiránt pedig két hét alatt máris 50

nagyarányu testület kínálta a kormány törekvéséhez bizalmát és támogatását.

Ilyen körülmények közt nem kell tragikusan venni, hogy az ellenzék megint megtagadta a parlamenti munkában való részvételt. A többség megtette kötelességét, meghívta az ellenzéki pártokat a választójogi bizottságba. De Justh Gyula felbontatlanul küldte vissza meghívólevelét. Még azt se nézte meg, nincs-e benne Tisza István feje . . . A szövetkezett pártok intézőbizottsága pedig kimondta, hogy az adott helyzetet nem tartja az együttműködésre alkalmasnak. Mintha a mandátummal járó kötelességeket nem kellene minden helyzetben teljesíteni.

Az ellenzéknek ez a viselkedése természetesen nem állíthatja meg a munkapártot a saját kötelességteljesítésének útján. Ha az ellenzék nem jön be a választójogi bizottságba, kitölti azt a munkapárt. És ha a koalíció nem akar dolgozni, dolgozik a munkapárt a nemzetért — helyette is.

A politika új munkaszezonját a többség ünnepélyes aktussal fogja bevezetni. Kedden pártértekezlet lesz, melyen Khuen Héderváry Károly gróftól megválasztják a munkapárt elnökéül. Este pedig az új elnök tiszteletére disztrakoma lesz. Ez az ünnepi együttlét alkalmas lesz arra, hogy a munkapárt szilárd egységét, változatlan lelkesedését és szolidaritását tüntetően demonstrálja. De az elnökválasztás ténye ennél többet is jelent. Azt jelenti, hogy a munkapárt olyan férfi kezébe adja az elnöki méltóságot, aki valóságos esoda a magyar politikusok közt. Egy volt miniszterelnök, aki népszerű volt és aki bukása után még népszerűbb lett. Azt a zászlót, melyet ilyen kéz emel magasra, senkise fogja elhagyni.

Mig a munkapárt sorai így tömör egységben tüntetnek az ellenzék hamis hangulatkeltése ellen, addig a jobboldalra ráköltött bomlás már a hatását is érezteti, de a baloldalon. Egy napilap felújította az 1910-iki választójogi gyűlés emlékét. Ezen a gyűlésen a Kossuth-párt szónokai álltak a legkonzervatívabb alapon. A cikkekre válaszolt a Kossuth-párt akkori vezérszónoka, Bethlen István gróf és kijelentette, hogy ő ma is ugyanezen az alapon áll. Erre aztán felhorkant a szövetséges szocialista vezérkar, mely

most készül sztrájkjal támogatni azok politikáját, kik Bethlen István tanúsága szerint ma se akarnak szélesebb választójogot, mint 1910-ben. Ime így fest az a tarka-barka szövetség, mely csak úgy tud megélni, ha egy embere se mondja ki őszintén, hogy ő mit akar. Mert ha egy kimondja, azonnal hajbakapnak.

Tallian Béla beszámolója.

— Kiküldött tudósítónktól. —

Tallian Béla báró, a törökkanizsai kerület országgyűlési képviselője tegnap tartotta választókerületében beszámolóját, aminek során választói lelkes ünneplésben részesítették. A beszámoló imponans nagy számmal jelent meg a választóközönség élén Schulpe Vilmossal, a törökkanizsai választókerület munkapártjának elnökével és Lederer Artur társelnökkel. Ott voltak Bolgar István, a törökkanizsai nemzeti munkapárt elnöke, dr. Popovics Aurél munkapárti alelnök, dr. Mihálovits István főszolgabíró, Rácz Ferenc pápai kamarás plébános, Tallian Vilmos, Micskey Vince, Napholtz Lajos, dr. Dimitrievics, dr. Schwartz Jenő és dr. Terényi ügyvédek, Heizer Ignác, Komlósi S., Schwartz Antal és a választókerület közsegeiből szármosan.

Tallian Bélát megérkezésekor hosszas és viharos éljenzéssel fogadták. Az emelvényen Schulpe Vilmos, a választókerület elnöke lépett elé és köszöntő beszédében felhívta őt beszámoló-beszéde megtartására.

Tallian Béla beszédje elején mindenekelőtt örömeinek adott kifejezést, hogy választói előtt az aktuális politikai kérdésekről nyilatkozhat, mert szükségessé tartotta, hogy a mai abnormis viszonyok között a választóközönséget informálja egyrészt a külpolitikai viszonyokról, másrészt azokról a parlamenti eseményekről, amelyek június negyediké óta az országgyűlésen történtek, valamint, hogy nyilatkozzon a parlamentnek közel jövőben megoldásra váró feladatairól. A külügyi helyzetről szólva többek közt ezeket mondotta:

„Nincs Magyarországon parlamenti párt, amely a háborút kívánna és ebben a kérdésben teljesen egyet nem értene úgy a magyar kormánnyal, mint a közös külügyminiszterrel. Nekünk nincs más érdekünk a balkáni egész kérdésben, mint gazdasági, mi nem akarunk se területszaporítást, se hódítási vágyaink nincsenek, csak gazdasági érdekeink megvédését kívánjuk és biztos kimenelünket az Adriáról, mert azt nem tűrhetjük, hogy itt elállják előttünk az utat esetleges ellenfeleink. Meggyőződésem szerint a londoni európai konferencia meg fogja találni a békés kibontakozást, amit mi valamilyen módon kívánunk. Ebben a kérgésben teljes határozottsággal kell állást foglalnunk kormányunk mellett, mert a béke nem egyúttal a feltétlen béke jelszava, hanem érdekeinknek és monarchiánk te-

Alkalmi vétel.

Néhány száz futószőnyeg-maradék félárért

Smyrna-ágyelők és hintaszéktakarók tetemesen leszállított ár mellett kaphatók

Grünbaum Vilmos az első magyar Torontáli szőnyeg- és butorszövetgyár raktára
Runyadi-utca 6.

kintélyének teljes megvédése hozhatja csak meg a maga egészében számunkra a békét.

A külpolitikai helyzetre vonatkozó fejtegetései után rátért Tallián a közel-múlt parlamenti eseményekre, nevezetesen a június negyediké óta történékre. Hangoztatja, hogy a házelnök megválasztása teljesen szabályszerűen történt. Elismeri azt és nem tagadja, hogy a véderőtörvény megszavazása nem történt a házszabályok formái megsértése nélkül. De rámutatva a minden eredményes munkát meghiúsító obstrukció hatásaira, bizonyítja, hogy ez volt az egyetlen mód arra, hogy a képviselőházban rendet teremtsenek, hogy a parlamentet újra munkaképessé tegyék. Hangoztatja, hogy a bekövetkezett külpolitikai helyzet, nevezetesen a balkáni háború utólag igazolták az eljárásuk helyességét, úgy, hogy minden higgadtan és józanul ítélő ember előtt nyugodtan veheti fel a kérdést, nem kellett-e megtenni ily viszonyok közt minden megtehető a hadseregharcképességének fokozására.

Elismeri, hogy nem szép, sőt bizonyos tekintetben szegényes dolog, hogy június negyediké óta a magyar országgyűlés karhatalom mellett tartja tárgyalásait. De ezzel hivatkozik arra, hogy a választók mégis csak parlamenti munkásságra és nem obstrukciós esatározásokra küldték a képviselőket az országgyűlésre, úgy hogy a dobbal, kürttel és kereplőkkel működő ellenzékkel szemben kellett rá módot találni, hogy a parlament folytathassa teendőit az ország érdekében. És ezeket a teendőket, ezt a munkát becsületesen el is végezték. Ez alatt az idő alatt, június negyedikétől az év végeig hatvan törvényjavaslatot tárgyalt le a magyar országgyűlés. Ezek között szerepel az 1913-as költségvetés, a véderő, a honvédtörvény, a honvéd büntetőjog, az országos gazdasági munkás- és eselédpénztár kiegészítése, a vármegyei alkalmazottak illetményeinek szabályozása, a városok fejlesztése és még számos általános érdekű törvény. Sajnálattal állapítja meg, hogy az ellenzék távolmaradása által bizonyos mértékben hiányzott az ellenőrzés, ami hiba mindenesetre bizonyos vonatkozásokban. De a kormány és a többségi párt ennek a hiánynak a megszüntetésére minden alkalommal kísérletet tett, az ellenzék felszólította minden egyes fontosabb törvényjavaslat tárgyalása előtt, hogy vegyen részt a tanácskozásokban, helyet kínál az ellenzéknek a bizottságokban, a delegációban. De az ellenzék minden ilyen kísérletre a rideg visszautasítással felelt és ezáltal lehetetlenné tette az együttműködést. Ha pedig valaki nem akar dolgozni, kényszeríteni nem lehet, hogy dolgozzék.

A házszabályok szigorításáról szólva hivatkozik külföldi példákra, az angol, német és osztrák parlamentekre, amelyeknek házszabályaiban mindenütt foglaltak oly intézkedések, amelyek az elnöki hatalom erősítésére, a karhatalom applikálására, ezeknek a szabályoknak a szigorú betartására vonatkoznak. Történelmi példával is igazolja felfogását és utal az 1848. évi debreczeni országgyűlésen történékre, ahol Kossuth Lajos épp úgy áttörte a házszabályokat, mint ma azt Tisza István tette. Az elmúlt parlamenti események ismertetését a következő szavakkal zárta le:

„En nem tehettem mást és ma sem tehetek és a jövőben se fogok mást tenni, hogy az országgyűlésen a parlamentáris működés lehetőségét biztosítsam. Közel tíz éven át próbáltuk minden módon helyreállítani a rendet a parlamentben és nem sikerült, végre is kellett módot találni rá, hogy dolgozhassunk.“

Majd így folytatta:

„Ezek után engedjék meg tisztelt választóim, hogy áttérjek a jövőt illetőleg azokra a feladatokra, amiket a legközelebbi időben tárgyalás alá kerülő három törvényjavaslat állít eléink. Az egyik a választójogi törvény, a másik a közigazgatás államosítása és a harmadik a házszabályok végleges rendezése. Ennek a három törvényjavaslatnak az együttes tárgyalása azért szükséges, mert ha az országos képviselőválasztók száma szaporodni fog, szaporodni kell a törvényhatósági és községi választók számának is. Ennek a két dolognak együtt kell haladni, hogy amint jogot ad az egyik oldalon,

ugyanúgy jogot adjon a másik oldalon is.

Ami a házszabályok szigorítását illeti, errenézve röviden a következőket mondhatom. Amint a választói törvényjavaslat széles keretekben kiterjeszt jogokat, nagyon természetes, hogy ezáltal a képviselőházba oly elemek kerülhetnek be, akikkel szemben szigorubb eljárásra van szükség, mint eddig. Nem akarok a legtávolabbról sem gyanúsítani senkit, de bizonyos, hogy a jogkiterjesztés révén ez a lehetőség fenforog. Ha pedig megvan ez a lehetőség, akkor kötelességünk ellene már preventíve védekezni. Ennek a három törvényjavaslatnak tehát együtt kell tárgyalatni. A második és harmadikkal nem foglalkozhatom részletesen, ezekre nézve álláspontot csak akkor foglalhatok, ha ezek törvényjavaslat formájában a Ház elé kerülnek és így a részleteiben is ismeretesek lesznek.

Foglalkozni kívánok azonban és foglalkozom is lehetőleg röviden a választójogi kérdéssel, mert ez a mostani ülésszak megnyitásakor már tárgyalás alá kerül.

En, tisztelt választóim, az országgyűlési képviselők választásáról szóló 727. számú törvényjavaslatot általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadom. Vannak kifogásaim, lesznek észrevételeim, de azok nem tartoznak ide, azokat ott fogom előadni a bizottságban és a képviselőházi tárgyaláson. Itt csak elmondom röviden a tartalmát és kifejtem, hogy miért fogadom el.

Először elfogadom tisztelt választóim azért, mert ez a törvényjavaslat biztosítja Magyarországon a magyar nemzet szupremációját. Már pedig nekem nemcsak mint magyar állampolgárnak, hanem mint a magyar országgyűlés tagjának is első, leghatározottabb kötelességem ennek a magyar állami jellegnek megvédése. Ezt a kötelességet mindenek fölé helyezem. Miután pedig ez a törvényjavaslat ezt célozza és ezt biztosítja is, elfogadom. Megjegyzem és megvagyok győződve, hogy ezen kijelentésemet nem vehetik rossz néven, nem magyaríthatják félre szerb polgártársaim sem, miután a magyar állam nemzeti jellegének megtartása épp úgy az ő érdekük is, mint az enyém. Amíg a magyar állam megadja minden nemzetiségnek nyelvi és vallásfelekezeti különbség nélkül a teljes szabadságot, addig itt mást mint magyar nemzeti jelleget senki se követelhet.

Elfogadom a kormány tervezetét azért is, mert ez a törvényjavaslat biztosítja, hogy az országgyűlés nivója nem fog alászállani. Kétségtelen tény, hogy jó törvényeket hozni csak az képes, aki azzal a kérdéssel foglalkozik, aki bejut a parlamentbe anélkül, az mindenesetre alászállítja annak nivóját. Ennek a törvényjavaslatnak pedig az a tendenciája, hogy oly elemek jussanak be a magyar parlamentbe, akik szívükön hordják a magyar nemzeti érdeket, akik hozzáértők, akik tehát jó törvényeket hozhatnak.

A harmadik ok, amiért elfogadom a tervezetet az, hogy ebben minden osztály, minden nemzetiség megtalálja a maga jogos igényeinek a kielégítését. Amily arányban szaporodik a magyar választók száma, oly arányban szaporodik a nemzetiségek száma, amennyivel többen leszünk mi, ugyanannyival lesznek többen ők. Ha valahol többségben vannak, oly embert küldhetnek a parlamentbe, aki az ő kívánságuk szerint, az ő érdekeiknek megfelelően fogja őket képviselni. Senkitől jogot el nem vesz ez a javaslat, senki jogát nem csorbítja, de amellet a magyar nemzeti jelleget, az állami érdeket biztosítja.

És végezetül van még egy momentum, amely arra késztet, hogy ezt a törvényjavaslatot elfogadjam. Nevezetesen az, hogy gondosan szem előtt tartja a lépésről lépésre haladást, nem ugrik egyszerre bizonytalanul a sötétbe. Oly állam, mely egy nemzetiségből, egy fajtából áll, egyszerre hozhat nagy és gyökeres változást, mert ha az újítás nem válik be, egyszerűen újat csinál. Nekünk Magyarországon, nekünk magyaroknak ilyet tenni nem szabad és nem lehet, mert ha egyszer csak egy lépéssel is túl mentünk a határon, vissza nem mehetünk, demokratikus irányból konzervatív irányba visszatérni többé nem lehet. A mi elhatározásunknak olyannak kell lenni, hogy lépésről lépésre haladjunk előre. Ha az

ideje elérkezett, újból tovább fejleszthetjük, de nem ugorhatunk a sötétbe, nem tehetünk semmi olyat, aminek a következményeit, aminek az eredményét előre nem látjuk.

Őszintén megvallom, hogy én a választói törvényjavaslatot nem abból a szempontból bírálok el, hogy az liberális-e, vagy konzervatív. Jelszavakkal lehet egy nagy tömeget vezetni, bizonyos jelszavak a tömeget megmozgatják, lelkesítik és viszik magukkal. De a törvényhozónak nem ez a feladata, hanem az, hogy nyugodt lelkiismerettel bírálja el, mit tart jónak, helyesnek az ország érdekében. Ha ezek a jelszavak helyesek volnának, ha az ország érdekében valónak látnám őket, én is elfogadnám. De mert meggyőződésem nem egyezik velük, nem megyek utánuk, hanem a saját lelkiismeretes, becsületes érzésem után megyek.

Ezután részleteiben ismertette a választójogi törvényjavaslatot, kifejtette, hogy az az érleli census alapján áll, azonban a vagyoni censust is tekintetbe veszi bizonyos viszonylatban. Sorra elmondotta a választói jogosultság általános és külön feltételeit, ez utóbbinál részletesen ismertette mind a négy kategóriát. A választást illetőleg megleltette, hogy miután az ellenzék állandóan kívánta a titkos szavazást, a kormány ennek a kívánságnak bizonyos tekintetben eleget tett. A törvényhatósági joggal felruházott városokban bevezeti a titkos szavazást, a vármegyei kerületekben marad a szavazás, amint eddig volt, azzal a különbséggel, hogy míg eddig csak egy központban folyt a szavazás, most minden ezer választóra nézve egy külön központot fognak felállítani. Nem községenként, de lehetőleg körjegyzőségenként, ahol nagyobb községek vannak, csak ott lesznek ezer választónként külön szavazóközpontok. Elmondotta, hogy az új törvény értelmében legalább 100 választónak kell egy képviselőt ajánlani. Ennél a kérdésnél kifogást emelt a törvényjavaslat azon intézkedése ellen, amely szerint a választási elnöknek jogában áll azt a képviselőjelöltet, akit száz választó ajánlott ugyan, de egyébként nem felel meg a törvényes követelményeknek, visszautasítani. Ezt az intézkedést a választási elnök jogainak túlhajtásaként fogja fel és éppen azért nem tartja a maga részéről elfogadhatónak. Szerinte az ily vitás kérdés elbírálását helyesebb volna a választási elnök helyett akár egy parlamenti bizottságra, vagy a vármegyére, vagy a Kuriára bízni, de nem egy ember kezébe letenni. Ezután statisztikai adatokat sorolt fel arra vonatkozólag, hogy állott a helyzet a múltban és hogy fognak állani a jövőben az új törvény értelmében a választók száma szempontjából. Kimutatta, hogy az új törvény szerint körülbelül 800.000-rel lesz több a választók száma. Az ellenzéknek azt a kívánságát, hogy minden irni-olvasni tudó ember, akár fizet adót, akár nem, képviselőválasztó legyen, teljesen lehetetlennek tartja, mert veszélyeztetné a parlament magyar nemzeti jellegét.

Majd így folytatta:

„En még nem mondom le a reményről, hogy az ellenzékkel sikerülni fog ezt a választójogi törvényjavaslatot közös munkával törvényerőre emelni. Legujabban ugyan ismét visszautasították a munkapárt javaslatát, hogy a választójogi törvényjavaslat tárgyalásában részvegyenek, a kormányelnök ismételt kijelentésére, hogy ez a törvényjavaslat nem szentség, hogy ő szívesen beleegyezik a tárgyalás során annak módosításába, pedig megint csak távolmaradásukkal felelték. Ha így és ennyire kifejezetten felszólítja a többségi párt az ellenzék a munkára és ők mégsem jönnek, nekünk meg kell tennünk a kötelességünket, dolgoznunk kell tovább és fogunk is dolgozni, ha nem lehet az ellenzékkel együtt, továbbra is ellenzék nélkül.“

Szólt még a szerb autonómiairól és a horvát alkotmány felfüggesztéséről. Az elsőnél emlékeztette választóit arra, hogy a miniszterelnök kijelentette az országgyűlésen, hogy a szerb autonómiát elvonni, vagy csontítani nincs szándékában, csak rendet akar behozni a szerb egyházi dolgokba, a vagyonkezelés és oktatás terén. A horvát alkotmány felfüggesztéséről szólva elismeri, hogy a külföldön és különösen a délszláv államokban erős visszahatást keltett, hogy a

horvát alkotmány fel van függesztve. De a magyar kormány csak akkor nyult ehhez a fegyverhez, amikor Horvátországban komoly formában az a tendencia merült fel, hogy az anyaországgal való kapcsolatot meg akarják szüntetni. Abban a pillanatban, amikor a magyar állammal való kapcsolat biztosítékát megnyeri a kormány, az alkotmányosságot ismét helyre fogja állítani.

Végezetül szólott a kilences bizottság programjáról és főképpen arról, hogy ha eddigi felszólalásai nem vezetnének a kívánt eredményre, mindaddig folyton állást fog foglalni mellette, amíg ez a program végrehajtva nem lesz.

Beszámolóbeszédjét, amit a nagyszámú választóközönség ismételtelen lelkes éljenzéssel szakított meg és mindvégig feszült figyelemmel kísért, a következőképp fejezte be:

„Méltóztassanak megengedni, hogy röviden befejezzem beszámolómat. Remélem és hiszem, hogy Magyarország jó géniusza, amely ez országot ezer éven keresztül megvédte, a jövőben is jobb belátásra bírja a politikusokat, megérteti velük, hogy jobban szeressék a hazát, mint gyűlölik elelfeleiket, úgy, hogy a parlament tagjai egymással és együtt fognak dolgozni az ország érdekében. Remélem és hiszem, hogy midőn a külügyi helyzet annyira nehéz, annyira válságos, hogy minden pillanatban lehetséges, hogy az ügyek eldördülnek, megtaláljuk azt a közös pontot, amelyen elindulva, valamennyien együtt dolgozhatunk. Kétségbe kellene esnem ha ez nem következne be, ha a magyar parlamenti tagok egy része minden igazán objektív elhatározást lehetővé tevő együttműködést meghiusítana. Ha azonban minden bizalmam ellenére is ez nem állana be, akkor is, csakugy mint eddig, dolgozni fogunk az országgyűlésen, akár ott van az ellenzék, akár nincs ott, mert meggyőződése az, hogy azért küldenek bennünket választóink az országgyűlésre, hogy dolgozzunk.“

Percekig tartó tetszés és zajos éljenzéssel ünnepelték a választók a beszéd elhangzása után báró Tallián Bélát, akinek a választópolgárság nevében Schulpe Vilmos elnök mondott köszönetet s a jövőre nézve biztosította a választók változatlan tiszteletéről és ragaszkodásáról. Indivánozza, hogy a választóközönség a beszámoló alkalmával sürgönyileg üdvözlje Lukács László miniszterelnököt és gróf Tisza István házelnököt. Az egybegyűlt közönség egyhangú lelkesedéssel hozzájárult és a következő két üdvözlő-táviratot küldötte:

Nagyméltóságú

Lukács László
miniszterelnök urnak

Budapest

A törökkanizsai választókerület Tallián Béla báró mai beszámolója után Nagyméltóságod és a kormány iránt bizalmát és ragaszkodását fejezi ki abból az alkalomból, hogy a választójogi törvényjavaslatot a képviselőház elé terjesztette. — Schulpe Vilmos, a törökkanizsai választókerület munkapártjának elnöke. Dr. Shewartz Jenő pártjegyző.

Nagyméltóságú

Gróf Tisza István
házelnök urnak

Budapest

Tallián Béla báró képviselőnk mai beszámolója alkalmából ezton is biztosítjuk Nagyméltóságodat a törökkanizsai választókerület munkapártjának ragaszkodásáról és szeretetéről. — Schulpe Vilmos, a törökkanizsai választókerület munkapártjának elnöke, dr. Schwartz Jenő pártjegyző.

Bizalom a kormánynak.

Választójogi pártgyűlés Zichyfalván.

— jan. 20.

A zichyfalvai választókerület nemzeti munkapártja a választójogi törvényjavaslat benyújtása alkalmával január 18-ikán szombaton Zichyfalván, a rossz időjárás és ut dacára, igen népes pártgyűlést tartott, amelyen 1200 párttag adott tanusa-

got arról, hogy a kormány választójogi tervezetét a haza érdekében valónak és elveikkel, meggyőződésükkel megegyezőnek találja.

Az impozáns és legnagyobb rendben lefolyt gyűlésen Elek Albert választókerületi pártelnök elnökölt, míg a gyűlési jegyzői teendőket Bielek Zoltán pártjegyző végezte. A gyűlésen jelen volt a bánlaki és módosi járás számos notabilitása és a földművesosztály zöme.

A pártgyűlést az elnök tartalmas és a választójogot főbb vonásokban ismertető beszéd kíséretében nyitotta meg.

Utána Bielek Zoltán pártjegyző felolvasta a határozati javaslatot, amelyet a pártgyűlés egyhangulag magáévá tett. A határozati javaslat szövege a következő:

A zichyfalvai országgyűlési képviselőválasztó-kerület nemzeti munkapártjának gyűlése a választójogi törvényjavaslatnak a képviselőház elé terjesztése alkalmából a m. kir. kormánynak tántoríthatatlan bizalmát és ragaszkodását fejezi ki, amiért is a magas kormányt és a kerület országgyűlési képviselőjét bizalmának biztosításával üdvözlöi és képviselőjét a választójogi törvényjavaslat hathatós támogatására kéri fel.

Ugyanez alkalmából üdvözlöi és ragaszkodásáról biztosítja a vármegyei nemzeti munkapárt elnökét, Tallián Bélát és dr. Delimánics Lajos főispánt.

Az elnök megnyitót és a határozati javaslatot Demetrovics Döme német, Spatár Valér román, Czószyti Tivadár pedig szerb nyelven tolmácsolták általános helyeslés mellett.

A pártgyűlésből, mely Elek Albert pártelnök vezetése mellett élénk lelkesedéssel folyt le, a következő táviratokat küldték:

Nagyméltóságú

Lukács László
miniszterelnök urnak

Budapest

A zichyfalvai országgyűlési választókerület nemzeti munkapártjának ma megtartott nagygyűlése Nagyméltóságod személyéhez és programjához való rendíthetetlen ragaszkodásának kifejezését adva hódoló tisztelettel üdvözlöi, tántoríthatatlan bizalmáról biztosítja és a választójogi javaslatban lefektetett elveket mindenben helyesli és felfogásával megegyezőnek vallja. — Elek Albert pártelnök, Bielek Zoltán pártjegyző.

Nagyméltóságú

Gróf Karátsonyi Jenő
vbt. országgyűlési képviselő urnak

Budapest

A zichyfalvai országgyűlési választókerület nemzeti munkapártja a választójogi törvényjavaslat benyújtása alkalmából a mai napon megtartott nagygyűlése Nagyméltóságodat meleg ragaszkodásáról és feltétlen bizalmáról biztosítja; egyben üdvözlöi és felkéri, hogy a választójogi javaslatnak törvényerőre emelkedését leghathatósabb támogatásban részesíteni kegyeskedjék. Elek Albert pártelnök, Bielek Zoltán pártjegyző.

Nagyméltóságú

Tallián Béla
vbt. tanácsos urnak

Törökkanizsa

A zichyfalvai országgyűlési képviselőválasztó-kerület nemzeti munkapártja a választójogi törvényjavaslat benyújtása alkalmából a mai napon megtartott nagygyűlése Nagyméltóságodat tisztelettel szeretetteljesen üdvözlöi. Fogadja Nagyméltóságod mély tiszteletünk és teljes bizalmunk kifejezését. — Elek Albert pártelnök, Bielek Zoltán pártjegyző.

Méltóságos

Dr. Dellimánics Lajos főispán urnak
Nagybecskerek

A zichyfalvai országgyűlési képviselőválasztó-kerület nemzeti munka-

pártja a választójogi törvényjavaslat benyújtása alkalmából a mai napon megtartott nagygyűlése Méltóságodat hódolatteljesen üdvözlöi és mély tiszteletünk kifejezése mellett szívünk mélyéből kívánjuk, hogy Méltóságod megének a békés fejlődésre és alkotmányos jogaink védelmére irányított hathatós törekvéseivel még számos éven át kormányozhassa. — Elek Albert pártelnök, Bielek Zoltán pártjegyző.

Itt említjük meg, hogy az ujozrai munkapárt üdvözlésére Mihájlovics Dusán pártelnökhöz Lukács László miniszterelnök a következő sürgönyi intézte:

Mihájlovics Dusán pártelnök urnak
Ujozora.

Üdvözlő táviratát, melyben értesít, hogy az ujozrai munkapárt a választójogi törvényjavaslatnak az országgyűlés elé való terjesztése alkalmából a kormány iránt rendületlen bizalmának és ragaszkodásának adott kifejezést, megkaptam. Fogadja s kérem, tolmácsolja párthíveink előtt is hálás köszönetemet jóleső bizalomnyilvánításukért s hazafias üdvözlőmet. Lukács László.

Tisza István gróf válasza a következő:

Tisztelt Pártelnök Ur!

Fogadja és tolmácsolja kérem az ujozrai választókerület munkapártjának tisztelt tagjai előtt szíves megemlékezésért hálás köszönetemet. Igaz tisztelettel vagyok kész szolgája Tisza István.

Meleghangú válaszsral köszönték meg üdvözlésüket Tallián Béla báró, a megyei munkapárt elnöke és dr. Dellimánics Lajos főispán.

HIREK.

— **Személyi hir.** Jankó Agoston alispán nyolc napra Budapestre utazott. Budapesti tartózkodása alatt az alispán tárgyalni fog az új színház pályatervei ügyében is.

— **Gör. kel. Vizkereszt.** A görög keleti szerbek tegnap ünnepelték a Vizkereszt ünnepét. Ez alkalomból tegnap délelőtt 9 órakor mindkét szerb templomban ünnepi istentisztelet volt, amelyre kivonult a 29-es zászlóalj diszszázada Bothe százados vezetésével. Istentisztelet után körmenetben a nagyhidhoz vonultak ki, ahol megtartották a szokásos vízszentelést. Ma pedig Keresztelő Szent János emlékének napját ünnepelték.

— **Esküvő.** Dr. Kleits János nagybecskereki kórházi igazgató-főorvos január hó 25-én tartja esküvőjét Ocsenfeld Netti kisasszonnyal Perjámoson.

— **Utóállítás.** A Rezső-laktanyában ma délelőtt 9 órakor utóállítás volt. Az utóállításon polgári elnökként Farkas Vince m. tb. főjegyző és polgári orvosként pedig dr. Haidegger Lajos m. főorvos szerepeltek. Katonai elnökök voltak a közös hadsereg részéről Weinovics Emánuel őrnagy, a honvédség részéről Sztodola János őrnagy. Katonai orvosok voltak dr. Sura József közös és dr. Baracs Imre honvéd ezredorvosok.

— **Az ügyvédi kamara köréből.** A szegedi ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy a kamara lajstromába dr. Béli Béla, dr. Pavlovity György, dr. Jung Antal Módos székhelyvel, dr. Szavkovics János Törökkanizsa székhellyel felvették, dr. Neff Ferenc nagyikindai ügyvéd pedig kir. törvényszéki jegyzővé történt kinevezetése folytán a kamara lajstromából töröltetett.

— **Iparengedély.** A szombaton délelőtt tartott városi iparhatósági ülésen Legó János kapott szatócsüzletre iparengedélyt.

— **Stefkovics Endre adóhivatali főnök jubileuma.** Szép és meleg ünnepség folyt le tegnap délelőtt a nagybecskereki adóhivatalban. Most töltötte be ugyanis az adóhivatal nagyérdemű főnöke, Stefkovics Endre főpénztárnok szolgálatának negyvenesztendő évfordulóját s ezt az alkalmat megragadták az adóhivatal

tisztviselői s lelkes ünneplésben részesítették főnöküket. Reggel 9 órakor ünnepi díszben összegyülekezve várták Stefkovicot, akit azután megérkezésekor Kezovics Gyula kir. adóhivatali főosztályos lendületes beszéddel üdvözölt, amire az ünneplő meghatóan válaszolt s megköszönve az üdvözlést, biztosította a tisztikart további jóindulatáról.

— **Vasárnapi előadások.** Tegnap, vasárnap délután három helyen is tartottak előadást: a főgimnázium tornatermében dr. Czapi Gyula róm. kath. s. lelkész tartott előadást a „Majomelmétről“, a szabadliceumban Szenes Adolf polg. isk. tanár „A csillagok világáról“, az Uttörő-társaságban pedig Fényes Samu dr. tartott előadást.

A szabadliceumban tegnap délután Szenes Adolf polg. isk. tanár tartott előadást: A csillagok világa címmel. Ezt a szép témát az előadó rendkívül vonzó és a laikus közönség által is könnyen felfogható előadásban ismertette, fejtegetvén a föld helyzetét és szerepét a világűrben és a Kosmos más bolygóinak hatását és rokonságát a földdel. Az érdekes előadás végeztével a szépszámu közönség zajos éljenzéssel honorálta az előadót. Az előadás illusztrálására szolgáló vetített képeket Waltrich János polg. isk. tanár vetítette.

Dr. Czapi Gyula előadására szépszámu közönség gyűlt össze, amely figyelmesen hallgatta már a tárgy mindenkori aktualitásától fogva is érdekes előadást, amelyben az előadó az ember származása kutatásának történetét és az eddig elért eredményeket ismertette és a legobjektivebb tudományos alapon támaszkodva cáfolta a majomelmélet teóriáját. A rendkívül érdekes és magas tudományos szintű előadást, melyet természetrajzi és esztétikai szemléltetések kísérték, a közönség a legnagyobb érdeklődéssel hallgatta végig s a felolvasás végeztével lelkes ovációban részesítette a tudós előadót.

Az Uttörő-társaság tegnapi előadó-délutánján maga dr. Fényes Samu tartott előadást „Az élet és élőanyagról“. Az ő megszokott kitűnő előadásában tárgyi-lyagos tudományossággal, de könnyed elbeszélő módon fejtegette az életet és élőanyagot, mint a minden organizmus szülőanyját. A kiváló előadást élénk tetszéssel kísérte a nagyszámu közönség s befejeztével zajosn megéljenzte a kitűnő előadót.

— **Halálozás.** Egy régi becskerekai család tagja hunyt el szombaton Nagybecskerekben. Ugyanis özv. Tietze Nándorné, néhai Tietze Nándor esz. és kir. őrnagy özvegye halt meg 77 éves korában szombaton délután. Az elhunytat soktagu családján kívül kiterjedt rokonság gyászolja.

— **Köszönet.** A nagybecskerekai r. k. árvaháznak Franczen Gáspárné másfél évfolyam Vasárnapi Ujságot adományozott. A nemesszivű adományért e helyütt mond halás köszönetet az árvaházegylet elnöksége.

— **A felső kereskedelmi iskola hangversenye.** A nagybecskerekai állami felső kereskedelmi iskola f. évi február hó 2-án a kaszinó összes termeiben a deáksegélyző egylet javára táncal egybekötött hangversenyt rendez. A hangverseny műsora: 1. „Nemzeti zászló“: énekli az énekkar. 2. Weber versenymű (Sydney Smith) zongorán előadja Rádd Ilma. 3. Goltermann „Idill“, Chaminade „Gavotte“ cellon előadja: Struss Szeferin. 4. „Mese“ szerző: Osztie Béla. Előadják: zongorán Rádd Ilma, cellon Struss Szeferin, harmoniumon Osztie Zoltán és hegedűn Steiner Dezső alsó oszt. tan. 5. „Egyveleg“, zenekarkísérettel énekli az intézet énekara. A hangverseny este fél 9 órakor kezdődik. Belépődíj: Családjegy 5 kor., személyjegy 2 korona.

— **Plébánosválasztás.** Melenczen a napokban Mirkovits István kumáni plébános, szentszéki kiküldött jelenlétében plébánost választott a gör. kel. egyházközösség. A pályázók közül Popov Szimó adminisztrátor 108, Bruszin Obrád taraszi plébános 20 szavazatot nyert s így Popov Szimót választották meg plébánosnak.

— **Jótekonyságadás Kiszomborban.** Kiszomborban január hó 27-ikén a kaszinó nagytermében a szegény-menház javára Uránia és mozielőadást rendeznek.

— **A vasutasok arcképes igazolványa.** A m. kir. államvasutak igazgatóságától vett közlés szerint a vasuti alkalmazottak nejei és gyermekei, továbbá a vasuti nyugdíjasok és ezek nejei és gyermekei által használt vörös színű arcképes igazolványok helyébe 1913. január hó 1-től kezdődőleg új igazolványok adatkak ki. Mint-hogy azonban az idő rövidsége folytán az új igazolványok kiállítása az 1912-ik év folyamán már meg nem történhetik, az 1912-ik évre kiállított vagy érvényesített hasonló igazolványok minden külön érvényesítés nélkül 1913. évi március hó 31-ig használhatók. Az új igazolvány kiállítását kezelési illeték fejében igazolványonként egy korona értékű m. kir. postai értékjegynek és új arcképnek beküldésével 1913. év március hó végéig kell kérni, mert ezen az időponton túl a régi igazolványok még abban az esetben sem használhatók, ha azok az 1913. évre érvényesítve is vannak. A nyugdíjasoknak saját maguk és családtagjaik részére az igazolvány kiállítását attól a hivataltól kell kérni, ahol nyugdíjuk folyósítatik. A magyar vasutakra kiadott kékszíni arcképes igazolványok továbbra is használhatók maradnak s így azokat az 1913. évre lehetőleg 1912. év végéig érvényesíteni kell.

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtárra vasárnap, szerda, péntek délután 5–7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként délután 3 órától 5 óráig.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van, hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől negyed 5 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5–7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délből gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjegylete“ nagybecskerekai fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 3–5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközölhetnek.

Színház, irodalom.

** **Könyvesék utolsó előadásai.** Könyves Jenő társulata szombaton és vasárnap tartotta utolsó előadásait nálunk. Szombaton Faustot adta a társulat jó előadásban, de a címszereppel Herczeg Jenő nem igen tudott megbirkózni. Igen jó Mefisztó volt azonban Rónai Géza s I. Széll Erzs. erős drámai kvalitásokat mutatott. Jó volt Szapáry Janka is.

Vasárnap este az „Ördög“ ment, szintén szabatos, gördülő előadásban s a címszerepet Könyves Jenő játszotta. Nekünk ebben a szerepében Könyves kissé lágynak és édeskésnek tetszett s hiányzott belőle az a kemény ruganyosság, amit a szerep megkíván. Mindazáltal szépen játszott s a közönség elismerő tapsokkal honorálta. A többi főbb szerepeket Arany Olga, I. Széll Erzs., Herczeg Jenő, Rónai Rózi és Rónai Géza játszották nagyobb részt jellemzően és sikerrel.

(*) **Az Arany János társaságból.** Temesvárról jelentik: Az Arany János-társaság szombaton délután dr. Sztura Szilárd elnöklésével zárt ülést tartott. A folyó ügyek során az ülés a beérkezett iratokkal foglalkozott, majd kimondta, hogy Eötvös József báró születésének századik évfordulóján, októberben ünnepi ülést rendez, a közgyűlés elé pedig indit-

vánnyal lép Arany János születése századik évfordulójának méltó ünneplését illetőleg. Azután a f. havi felolvasó ülés napjára 26-ikát, vasárnapot tűzte ki, mikor is a Társaság d. e. 11 órakor a vármegyeháza nagy termében a következő műsorral tart nyilvános felolvasó-ülést: 1. Elnöki megnyitó. 2. Lada nyi Zoltán r. tag: Részlet egy készülő drámából. 3. Bány Elemér vendég: Költemények. 4. Somfai János r. tag: Novella. 5. Szávay r. tag: Költemények.

TÁVIRATOK.

A háborús események.

A döntés előtt. — A török diván ülése. Milyen lesz a válasz? — A tőzsde.

Budapest, jan. 20. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A balkáni háborús helyzetben a mai nap teljesen eredménytelen. A porta még nem válaszolt a nagyhatalmak jegyzékére s csak hoinap vagy hoinaputánra várható, hogy a választ megadja. A mai jelentések szerint nem lesz kategorikusan elutasító s remélik, hogy a helyzetben kedvező fordulat áll be. Mai jelentéseink a következők:

A döntés előtt. — A török diván ülése.

Budapest, jan. 20. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Konstantinápolyból sürgönyzik, a balkáni háborús helyzetben a közeli napokban megtörténik a döntés. A szultán mára ülésre hívta egybe a szenátorokból és előkelőségekből álló legfőbb tanácsot, a divánt s ennek ülése után adja meg a választ a nagyhatalmak jegyzékére.

Milyen lesz a válasz?

Budapest, jan. 20. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Konstantinápolyból sürgönyzik, tegnap minisztertanács volt, amelyen a béke és a háború kérdéséről tanácskoztak. A tanácskozáson a miniszterek többsége a béke mellett foglalt állást s csak egyes miniszterek voltak a háború mellett. A porta kedden vagy szerdán adja meg válaszát a nagyhatalmak jegyzékére. Irányadó helyen azt mondják, hogy a válasz nem lesz kategorikusan elutasító, hanem alkalmat fog adni a tárgyalások írásbeli folytatására.

A tőzsde.

Budapest, jan. 20. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A mai értéktőzsdén az üzlet elég élénk volt s az összes értékek emelkedtek. Déli zárlatkor a vezetőértékek árfolyama a következő volt: Magyar Hitel 808, Osztrák Hitel 617, Koronajáradék 84.60, Jelzálog Hitelbank 429, Leszámitoló Bank 512, Hazai Bank 289, Magyar Bank 532, Rimamurányi 714, Salgótarjáni 751, Közúti Vasút 682, Villamos Vasút 365.

A miniszterelnök Bécsben.

Budapest, jan. 20. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Fiuméből sürgönyzik, Lukács László miniszterelnök tegnap este 8 órakor Pragerhofon át Bécsbe utazott.

Nagybeteg főherceg.

Budapest, jan. 20. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, Rajner főherceg súlyos betegen fekszik. A 90 éves aggastyán főherceg állapotát nagy korára való tekintettel az orvosok aggasztónak mondják.

Közös miniszteri tanácskozás.

Budapest, jan. 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, holnap vagy holnapután ott közös miniszteri tanácskozás lesz, amelyen a legutóbbi közös miniszteri tanácskozáson szóba került hadügyi és tengerészeti kiadásokat tárgyalják. A közös miniszteri tanácskozáson a magyar kormány részéről Lukács László miniszterelnök és Tellezky János pénzügyminiszter vesznek részt.

TÖZSDE.

(Arak 50 kilogrammonként.)

Buza (áprilisra)	11.94
Buza (októberre)	12.23
Rozs (áprilisra)	—
Rozs (októberre)	9.18
Zab (áprilisra)	10.99
Zab (októberre)	9.18
Tengeri (májusra)	7.77
Tengeri (júliusra)	7.99

Közgazdaság.

A Torontái Agrárbank közgyűlése.
A nagybecskereki pénzintézetek idei közgyűléseit tegnap a Torontái Agrárbank közgyűlése vezette be, amely d. e. 11 órakor volt a bank helyiségeiben Poroszkay Béla elnökgazdát elnöklésével. A közgyűlésen Wattay-Pelbárt Endre vezérigazgató fölolvasta az évi jelentést, amely az intézet évről-évre való fejlődését és virágzását tanúsítja s amit az összegyűlt részvényesek a bank kitűnő elnökének, Poroszkay Bélának és jeles igazgatójának, Wattay-Pelbárt Endrének meleg éltetése mellett egyhangulag tudomásul vettek s a fölmentvényt minden irányban megadták. Az évi jelentést legközelebb egész terjedelemben ismertetjük. Végül megéjtették a választásokat, amely szerint a választmányba három évre beválasztották: dr. Tóth Rezsőt, László Miklóst, Loch Jakabot, dr. Löffler Armin, dr. Magyar Károlyt, Schenk Henriket és Schmelz Miklóst.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Vonatok érkezése és indulása Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1912. évi október hó 1. napjától.

ÉRKEZIK.	óra	perc
Nagybecskereki pályaudvarra.		
Temesvár—Versec—Zsombolyáról délelőtt	9.28	
Pancsováról délután	7.04	
Budapest—Szegedről reggel	6.20	
Budapest—Szegedről délután	3.15	
Szegedről délelőtt	9.34	
Budapest—Nagykikindáról este	9.21	
Szécsányból este	6.40	
Nagybecskerek-bégap. pályaudvarra.		
Zsomb.—Versec—Alibunár—Temesvárról este	8.16	
Módosról reggel	6.30	
Pancsováról reggel	8.28	
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon reggel	8.23	
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon délután	4.10	
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon este	9.34	
Szécsányból este	6.29	

INDUL.

Nagybecskereki pályaudvarról.	óra	perc
Pancsovára délelőtt	8.10	
Pancsovára este	7.27	
Szeged—Budapestre reggel	7.20	
Szeged—Budapestre délelőtt	11.27	
Szeged—Budapestre este	7.27	
Szegedre délután	1.17	
Szeged—Nagykikinda—Budapestre reggel	6.21	
Karlovára délelőtt	10.00	
Nagybecskerek-bégap. pályaudvarról.		
Zsombolya—Temesvár—Versecről délután	4.15	
Temesvár—Versecz—Antalfalva—Pancsova—Alibunára reggel	3.33	
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon reggel	2.26	
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon délelőtt	11.55	
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon délután	5.25	
Módosra reggel	6.25	
Zsombolyára délelőtt	10.59	

76—1913. sz.

1581 2.1

Hirdetmény.

Máriafölde község előljárósága a község határában fekvő összes volt urbéres, telkes és zsellér földeken a **vadászati jognak gyakorlását** 1913. évi augusztus hó 1-ső napjától 1919. évi január hó 31-ig terjedő 6 egymásután következő évre, a f. évi február hó 23-án d. e. 9 órakor Máriafölde községház tanácstermében tartandó nyilvános árverésen bérbe adja.

Az árverésen kívül zárt írásbeli ajánlatok is adhatók be, melyek az árverés befejezése után bontatnak fel. Utóajánlatok nem fogadtnak el.

Az árverési feltételek Máriafölde község jegyzői irodájában a hivatalos órákban betekinthetők.

Kelt Máriaöldén, 1913. évi január 16-án.

Máriafölde község előljárósága.

Marschang, jegyző.

Reinlein, bíró.

Ebkedvelők!

Két telivér Pedigrees irseiter Champ. Panna forst
s ennek tizhónapos kölyke
Dedy-Tittania forst
helyszüke miatt kedvező árban eladó.

Bővebbet Szőke Emilnél,
Nagybecskerek, Némeivég sor 16/18

Két szobából álló butorozott garçon lakás kiadó

Deák Ferenc-utca 7. sz. a.

1236 -x.33

Uj bor

dr. Brájer Lajos szőlőjéből

literje **80 fillér**

Kapható: **Zápolya-utca 1. szám alatt a házmesternél.**

A Nagybecskereki segélyegylet mint szövetkezet 6%-os kamat és 1% kezelési díj

mellett nyújt tagjainak kölcsönöket.

Jelentkezni a szövetkezet Hunyadi (fő)-utca 40. szám alatti helyiségeiben lehet s a kölcsönök a jelentkezés sorrendjén folyósíttatnak

Ugyanott betétek 5% kamat mellett fogadtnak el.

Uj tagok bármikor beléphetnek.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Bánlakai járás főszolgabirájától.

5809—1912. szám

1580—2.1

Pályázati hirdetmény.

Torontálmegye bánlakai járásához tartozó, lemondás folytán megüresedett **nagymargitai községi segédjegyzői állásra** pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása 1000 korona készpénzfizetés, kézbesítésekért 200 korona, összesen 1200 korona, mely javadalmazásért a segédjegyző a végrehajtói teendőket is ingyen köteles végezni.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy az 1883. évi I. t.-c. 6. § és az 1900. évi XX. t.-c. 3. §-ában körülírt minősítésüket, eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám f. évi január hó 31-ig annyival is inkább adják be, mert a később beérkező pályázatokat figyelembe venni nem fogom.

A választás idejét később fogom meghatározni.

Bánlak, 1913. évi január hó 15

Wagner, szolgabiró.

Gazdaságok és hizlaldák részere

Csontkőzömész (Futterkalk)	kilója	—50 K
T. ppor		1—
Fluid	literje	2—
Sósav		—80
Keserűső kilója 20 fill.	postacsomag	2.50
Acetinsolaj literje 1.80 K,	postakanna	7.50
Caolin	60 fill.	5—
Carbolineum	24	3.50
Naphtalin kilója	60	3.50
Szerszámolaj lit.	50	4—
Szerszámkenőcs kilója	60 f.	4.50
Kékvitriol (Blaustein)	kilója	—76
Vaselin	kilója 60 fillér,	1— és 2—

Patkány- és egérmérgek, az összes gépolajok s egyéb gazdaságoknál szükségelt droguák jutányosan. —

KOVÁCS SÁNDOR drogériája
Nagybecskereken.

Telefon 43.

1175—11.2

Telefon 43.

Törökbecsei járás főszolgabirájától.

117—1913. szám.

1564—3.2

Pályázati hirdetmény.

Torontálmegye törökbecsei járásához tartozó **Kumán** községben megüresedett **II. segédjegyzői állásra** pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-c. 6. §-a, illetve az 1900. évi XX. t.-c. 3. §-ában előírt képesítésüket, valamint eddigi alkalmaztatásukat és nyelvismeretüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám 1913. évi február hó 9. napjáig nyújtsák be.

A később érkező kérvényeket nem fogom figyelembe venni.

Az állással egybekötött javadalmazás a következő: 1000 korona évi fizetés és 40 korona utiátalány. Megjegyzem, hogy a volt segédjegyző évi 600 korona személyi pótlékban is részesült, minok elnyerésére — teljes megfelelés esetén — a megválasztandó segédjegyzőnek is lehet reménye.

A választás napját később fogom kitűzni. Törökbecsén, 1913. évi január hó 10-én.

Báró dr. Csávósy Ignác,
főszolgabiró.

Meghívó.

Az „Ipar és Kereskedelmi Bank Részvénytársaság”

1913. évi február hó 9-én d. e. 10 és fél órakor Nagybecskereken az intézet helyiségében tartja

III. rendes évi közgyűlését,

melyre a t. részvényesek ezennel tisztelettel meghívtnak.

A közgyűlésen csak azon részvényes szavazhat, kinek neve legalább egy hónappal a közgyűlésfelött a részvénykönyvbe már bejegyeztetett a részvényeit a még esedékessé nem vált szétvényekkel együtt legkésőbb a közgyűlést megelőző napon délig a társaság pénztáránál letette.

TÁRGYSOROZAT:

1. Közgyűlési elnök választása.
2. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentése, zárszámadások előterjesztése s azok feletti határozathozatal.
3. Öt igazgatósági tag választása három évre.
4. Nyolc választmányi tag választása három évre és egy választmányi tag választása két évre.
5. Esetleges indítványok.

Nagybecskerek, 1913. évi január hó 12-én.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Vagyon.		MÉRLEGI-SZÁMLA.				Teher.	
1	Készpénz: a pénztárban készpénzkészlet pénzintézeteknél elhelyezve	24268	43	31889	27	56157	70
2	Váltók					701915	20
3	Értékpapírok					13637	50
4	Bánatpénzek					1110	—
5	Alakulási költség leírva 1/6 rész	1671	32	557	12	1114	20
6	Berendezés leírva 10%	2446	80	244	68	2202	12
7	Előre fizetett kamat					2088	95
8	Adósok					19759	18
						797984	85
1	Részvénytőke	200000	—				
2	Tartalékalap	6000	—				
3	Árfolyamingadozási tartalék	142	09			206142	09
4	Tőkekamatadó					528	69
5	Betét					194841	87
6	Visszleszámított váltók					297469	70
7	Fel nem vett osztalék és részvénykamat					86	60
8	Előre beszédett kamat					14995	28
9	Hitelezők					68090	19
10	Nyereség: Áthozat 1911. évről Tiszta jövedelem	236	34	15594	09	15830	43
						797984	85

Kiadás.		VESZTESÉG- ÉS NYERESÉG-SZÁMLA.				Bevétel.	
1	Betéti kamat			10810	02		
2	Visszleszámítási kamat			21705	58		
3	Tiszti fizetések és lakbérek			8060	—		
4	Üzleti költség			2400	80		
5	Házbér			600	—		
6	Adó			1926	58		
7	Tőkekamatadó			1081	01		
8	Alakulási költség 1/6 része			557	12		
9	Berendezés 10% a			244	68		
10	Leírás kétes követelésekből			250	—		
11	Nyereség: Áthozat 1911. évről Tiszta jövedelem	236	34	15594	09	15830	43
				63466	22		
						63466	22

Nagybecskerek, 1912. december hó 31-én.

A könyvelésért: Csada Richárd s. k., főkönyvelő.

Az igazgatóság:

Eckstein s. k., vezérigazgató.

Dr. Handler s. k.

Lehmann s. k.

Marinkov s. k.

Prokisch s. k.

Schneebacher s. k.

Steyer s. k.

A fő- és segédkönyvekkel összehasonlítottuk és teljesen megegyezőnek találtuk.

A felügyelő-bizottság:

Erber s. k.

Mayer s. k., elnök.

Zimmer s. k.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.